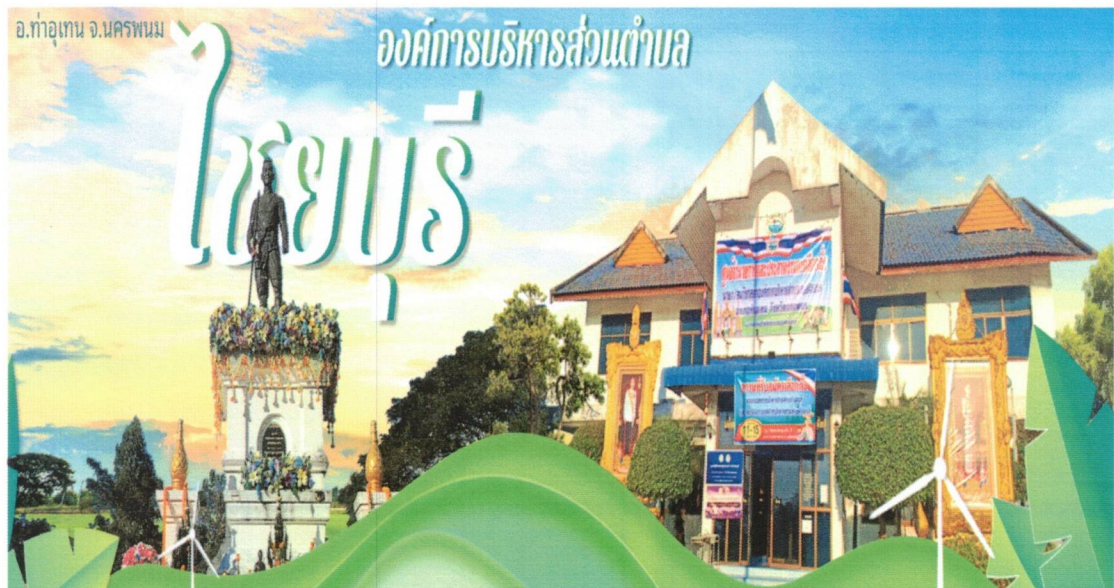

คู่มือปฏิบัติงาน
ด้านงานพัฒนาชุมชน
ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

งานพัฒนาชุมชน กองสวัสดิการสังคม
องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

คำนำ

งานนักพัฒนาชุมชน กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีบทบาทหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ คนไร้ที่พึ่ง และผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับภาคประชาชน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และอำนวยความสะดวกในการขอรับบริการในเรื่องต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ขึ้น ตามกรอบการปฏิบัติราชการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ คนไร้ที่พึ่ง ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และภาคประชาชน มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิพึงได้รับ รวมทั้งทราบแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลดังกล่าวและประชาชนที่มาขอรับบริการ ต่อไป

งานนักพัฒนาชุมชน
กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงาน ทั้งระดับหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดทำรายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานนั้นๆ อย่างเป็นระบบและครบถ้วน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการ เช่น การสอนงาน การตรวจงาน การตรวจสอบการทำงาน การควบคุมงาน การติดตามงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงาน ที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด มีคำอธิบายตามที่จำเป็นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้อ้างอิง มิให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้การทำงานของส่วนราชการได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วทันตามกำหนดเวลานัดหมาย มีการทำงานอย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

1. เพื่ออธิบายขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานเบี่ยงชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยมีเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อให้การปฏิบัติงานของ “ส่วนงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี” มีแนวทางการปฏิบัติเป็นมาตรฐานและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพแล้วเสร็จรวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนและผู้ขอรับบริการ
3. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานดังกล่าวรวมทั้งผู้ที่มีความสนใจได้ทราบแนวทางการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการชุมชนและสังคมสงเคราะห์ และสามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการติดต่อประสานงาน
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้ในการทบทวนและตรวจติดตามภารกิจงานด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคมได้ทุกขั้นตอน

3. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานเบี่ยงชีพฉบับนี้ครอบคลุมขั้นตอนการปฏิบัติงานของ “งานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี” ในด้านกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี่ยงชีพ อันได้แก่ เบี่ยงชีพผู้สูงอายุ เบี่ยงความพิการ และเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการให้บริการแก่ประชาชนผู้มีสิทธิที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

4. กรอบแนวคิด

กระบวนการสวัสดิการเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

4.1 งานสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

กลุ่มเป้าหมาย		ความต้องการ
ผู้รับบริการ		ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามสิทธิที่พึงได้รับ
- ผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามสิทธิที่พึงได้รับ
- ผู้รับมอบอำนาจในการรับเงินแทนผู้สูงอายุ		
- ผู้ดูแลผู้สูงอายุ		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ผู้สูงอายุที่ยืนยันสิทธิการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทุกเดือน โดยวิธี 1. รับเงินสดด้วยตนเอง 2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ 3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ 4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ	1. ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพถูกต้องครบถ้วน 2. ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพไม่เกินวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น)	1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 2. หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท.0810.6/ว 3846 ลง.24 พฤศจิกายน 2566 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินเบี้ยความพิการ และเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543

4.2 งานสวัสดิการเบี้ยความพิการ

กลุ่มเป้าหมาย		ความต้องการ
ผู้รับบริการ		ได้รับเงินเบี้ยความพิการตามสิทธิที่พึงได้รับ
- คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ		
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		ได้รับเงินเบี้ยความพิการตามสิทธิที่พึงได้รับ
- ผู้รับมอบอำนาจในการรับเงินแทนคนพิการ		
- ผู้ดูแลคนพิการ		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ และได้ขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยความพิการ ได้รับเงินเบี้ยความพิการทุกเดือน โดยวิธี 1. รับเงินสดด้วยตนเอง 2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ 3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ 4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ	1. คนพิการได้รับเงินเบี้ยยังชีพถูกต้องครบถ้วน 2. คนพิการได้รับเงินเบี้ยยังชีพไม่เกินวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น)	1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้แก่คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2553 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 พ.ศ.2562 2. หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท.0810.6/ว 3846 ลว.24 พฤศจิกายน 2566 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินเบี้ยความพิการ และเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2543

4.3 งานสวัสดิการการเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

กลุ่มเป้าหมาย		ความต้องการ
ผู้รับบริการ		ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ตามสิทธิที่พึงได้รับ
- ผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์		
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ตามสิทธิที่พึงได้รับ
- ผู้รับมอบอำนาจในการรับเงินแทนผู้ป่วยเอดส์		
- ผู้ดูแลผู้ป่วยเอดส์		
เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ผู้ป่วยเอดส์ที่ขึ้นทะเบียนขอรับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ทุกเดือน โดยวิธี 1. รับเงินสดด้วยตนเอง 2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ 3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ 4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ	1. ผู้ป่วยเอดส์ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ถูกต้องครบถ้วน 2. ผู้ป่วยเอดส์ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ ไม่เกินวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น)	1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 2. หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท.0810.6/ว 3846 ลง.24 พฤศจิกายน 2566 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินเบี้ยความพิการ และเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2543

5. ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน

1. ได้รับทราบภาระหน้าที่ของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ได้เรียนรู้งานเร็วขึ้นทั้งตอนที่เริ่มปฏิบัติใหม่/หรือตอนที่ย้ายงานมาจากที่อื่น
3. ได้ทราบความคาดหวัง (Expectation) ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตนเองชัดเจน
4. ได้รับรู้ว่าผู้บังคับบัญชาจะให้อะไรมาเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงาน
5. ได้เข้าใจระบบงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน
6. สามารถช่วยเหลืองานซึ่งกันและกันได้
7. เข้าใจหัวหน้างานมากยิ่งขึ้น ปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ
8. ไม่เกี่ยงงานกัน รู้หน้าที่ของกันและกันทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน
9. รับทราบจุดบกพร่องของงานแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาปรับปรุงงานได้
10. ได้เรียนรู้งานของหน่วยงานได้ทั้งหมด ทำให้สามารถพัฒนางานของตนเองได้
11. มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่แน่นอน ทำให้การปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น
12. รู้จักวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาตามเป้าหมาย
13. สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการวิเคราะห์งานให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
14. สามารถแบ่งเวลาให้กับงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
15. รู้ขอบเขตสายการบังคับบัญชา ทำให้การประสานงานง่ายขึ้น
16. ได้เห็นภาพรวมของหน่วยงานต่างๆ ในฝ่ายงานเดียวกันเข้าใจงานมากขึ้น
17. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะมีสิ่งที่อ้างอิง
18. ได้รับรู้ว่าตนเองต้องการพัฒนาอะไรบ้างเพื่อให้ได้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ
19. ได้เรียนรู้และรับทราบว่าเพื่อนร่วมงานทำอะไร เข้าใจกันและกันมากขึ้น
20. ได้รับรู้ว่างานที่ตนเองปฏิบัติอยู่นั้นมีความสำคัญต่อหน่วยงานอย่างไร ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

6. ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานต่อองค์กรและผู้บังคับบัญชา

1. การกำหนดจุดสำเร็จและการตรวจสอบผลงานและความสำเร็จของหน่วยงาน
2. เป็นข้อมูลในการประเมินค่างานและจัดชั้นตำแหน่งงาน
3. เป็นคู่มือในการสอนงาน
4. การกำหนดหน้าที่การงานชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน
5. การควบคุมงานและการติดตามผลการปฏิบัติงาน
6. เป็นคู่มือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
7. การวิเคราะห์งานและปรับปรุงงาน
8. ให้ผู้ปฏิบัติงานศึกษางานและสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้
9. การวางแผนการทำงาน และวางแผนกำลังคน
10. ผู้บังคับบัญชาได้ทราบขั้นตอนและสายงานทำให้บริหารงานได้ง่ายขึ้น

12. สามารถกำหนดคุณสมบัติของพนักงานใหม่ที่จะรับได้ง่ายขึ้นและตรงมากขึ้น
13. ทำให้องค์กรสามารถปรับปรุงระเบียบแบบแผนการทำงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้
14. ยุติความขัดแย้งและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการประสานระหว่างหน่วยงาน
15. สามารถกำหนดงบประมาณและทิศทางการทำงานของหน่วยงานได้
16. เป็นข้อมูลในการสร้างฐานข้อมูลขององค์กรต่อไปได้
17. การศึกษาและเตรียมการในการขยายงานต่อไปได้
18. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลงานและปริมาณกำลังคนของหน่วยงานได้
19. ผู้บังคับบัญชาบริหารงานได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น
20. เกิดระบบการบริหารงานโดยส่วนร่วมสำหรับผู้บังคับบัญชาคนใหม่ในการร่วมกันเขียนคู่มือ

บทที่ 2

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

1. ความหมายของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หมายถึง สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุรูปแบบหนึ่ง เพื่อจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้กับผู้สูงอายุในชุมชน หรือในหมู่บ้านต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู ถูกทอดทิ้ง และไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติตามควรแก่สภาพ โดยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุเป็นเงินรายเดือนตลอดชีพ

2. ความเป็นมาของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นกิจกรรมหนึ่งที่กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2535 ซึ่งเห็นชอบให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน เพื่อจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนสงเคราะห์เบี้ยยังชีพช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่างๆ โดยกระทรวงการคลังได้อนุมัติหลักการเบิกจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว เป็นเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุคนละ 200 บาทต่อเดือน จนตลอดชีพ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง จึงได้เพิ่มจำนวนผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพเพิ่มมากขึ้นทุกปี จนถึงปีพ.ศ.2542 รัฐบาลได้เพิ่มเงินเพิ่มพิเศษในภาวะเศรษฐกิจถดถอยให้แก่ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพอีกคนละ 100 บาทต่อคนต่อเดือน รวมเบี้ยยังชีพที่ผู้สูงอายุได้รับคนละ 300 บาทต่อคนต่อเดือน จนตลอดชีพ ปัจจุบันรัฐบาลได้จัดสรรเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป แบบตามขั้นบันได

3. วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

1. เพื่อเป็นการกระจายบริการของรัฐให้แก่ผู้สูงอายุ
2. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้สูงอายุ ว่ารัฐไม่ได้ทอดทิ้ง แต่พยายามให้ความช่วยเหลือและยังเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
3. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชน โดยไม่ต้องอยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐบาล ซึ่งเป็นทางเลือกสุดท้ายที่จะช่วยเหลือผู้สูงอายุ เนื่องจากการเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์เป็นการแยกผู้สูงอายุออกจากครอบครัวและชุมชน

4. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ตาม ข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2566 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้มายืนยันสิทธิขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เป็นผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนด

ทั้งนี้ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนั้น ในระหว่างที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติยังไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าว ให้ใช้คุณสมบัติผู้รับเบี้ยยังชีพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติมไปพลางก่อน

5. ขั้นตอนการยืนยันสิทธิการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

1. บุคคลใดที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ให้ยื่น “แบบยืนยันสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” งานส่งเสริมสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ในวันและเวลาราชการ โดยสามารถยืนยันสิทธิได้ตลอดปี โดยมีเอกสารประกอบ ดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร

ทั้งนี้ สำเนาเอกสารทุกฉบับต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง หากผู้สูงอายุไม่สามารถเขียนได้ ให้พิมพ์ลายมือแทน

2. กรณีผู้สูงอายุซึ่งต้องขังหรือจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทัดตสสถาน หรือสถานที่คุมขังของกรมราชทัณฑ์ ให้มอบอำนาจให้ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน หรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมาย ยืนยันยืนยันสิทธิต่อองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

3. การย้ายภูมิลำเนาของผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

1. กรณีย้ายมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ยืนยันยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเดือนถัดไป

2. กรณีย้ายออกจากองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ให้ยืนยันยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ย้ายไป และจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเดือนถัดไป

3. กรณีย้ายจากกรุงเทพมหานครเข้ามาอยู่องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ให้ผู้สูงอายุยืนยันยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี และจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเดือนถัดไป โดยเจ้าหน้าที่สามารถบันทึกข้อมูลเข้าไปในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เลย เนื่องจากระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นคนละระบบกับกรุงเทพมหานคร

4. กรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถมายืนยันยืนยันสิทธิได้ด้วยตนเอง สามารถมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นมายืนยันค่าขอรับเงินแทนได้ โดยต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

1. หนังสือมอบอำนาจ
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ อย่างละ 1 ฉบับ
3. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ อย่างละ 1 ฉบับ

ทั้งนี้ สำเนาเอกสารทุกฉบับต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง หากผู้สูงอายุไม่สามารถเขียนได้ ให้พิมพ์ลายมือแทน

6. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการรับยืนยันสิทธิ

1. ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นว่าผู้สูงอายุเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่
2. เสนอคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติแล้วลงรายชื่อรับรองของคณะกรรมการทุกคนในแบบยืนยันสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
3. เสนอผู้บริหาร เพื่อขอความเห็นชอบรับหรือไม่รับยืนยันสิทธิ
4. บันทึกข้อมูลผู้สูงอายุในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. เมื่อผู้บริหารลงลายมือชื่อรับยืนยันสิทธิแล้ว ให้จัดทำประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รายเดือนติดไว้ ณ ที่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

8. วิธีการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่มีสิทธิฯ จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทุกวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น) โดยเลือกวิธีการรับเงินดังนี้

1. รับเงินสดด้วยตนเอง
2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

9. อัตราการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่จะจ่ายให้ทุกเดือนตลอดชีวิตจะขึ้นอยู่กับอายุของผู้สูงอายุ ดังนี้

1. อายุ 60 – 69 ปี	อัตราเดือนละ	600	บาท
2. อายุ 70 – 79 ปี	อัตราเดือนละ	700	บาท
3. อายุ 80 – 89 ปี	อัตราเดือนละ	800	บาท
4. อายุ 90 ปีขึ้นไป	อัตราเดือนละ	1,000	บาท

10. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ 14 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2566 สิทธิของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

1. ตาย

2. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 6

3. สละสิทธิ โดยแจ้งสละสิทธิเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

*** หากผู้สูงอายุรายใดเสียชีวิต แต่ยังมีชีวิตอยู่ ณ วันที่ 1 ของเดือนใด เดือนนั้นจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพเป็นเดือนสุดท้าย

11. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

1. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนสั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและให้เจ้าหน้าที่ จำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ

2. จัดทำประกาศการขาดคุณสมบัติ ปิดประกาศไว้ ณ ที่เปิดเผย หรือเผยแพร่ทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน หากไม่มีผู้คัดค้าน ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอรายชื่อผู้ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อส่งถอนรายชื่อ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ที่ไม่มีความสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทราบ และจำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ

3. กรณีตรวจสอบพบว่ามีผู้สูงอายุที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแต่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยความสุจริต ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนรายงานผู้บริหารท้องถิ่นทราบ เพื่อระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อไป โดยยกเว้นการเรียกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคืน และจำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ

บทที่ 3

เบี้ยความพิการ

1. ความเป็นมาของเบี้ยความพิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้ถ่ายโอนภารกิจเบี้ยยังชีพคนพิการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตั้งแต่ ปี 2547 เป็นต้นมา ปัจจุบันการจ่ายเบี้ยความพิการให้แก่คนพิการและการขอตั้งงบประมาณในเรื่องดังกล่าวรับผิดชอบ โดยกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และพัทยา)

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีมติเห็นชอบการดำเนินโครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ โดยการจัดสรรเงินให้แก่คนพิการทุกคนที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ รายละ ๕๐๐ บาท ต่อเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2553 เป็นต้นไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา การเพิ่มอัตราเบี้ยความพิการให้แก่คนพิการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ วันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน 2557 ได้เห็นชอบอนุมัติในหลักการให้เพิ่มอัตราเบี้ยความพิการให้แก่คนพิการ จากเดิมรายละ 500 บาทต่อเดือน เป็นรายละ 800 บาทต่อเดือน ตั้งตั้งงบประมาณ พ.ศ.2558 เป็นต้นไป โดยคนพิการที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จะได้รับเบี้ยความพิการ 1,000 บาทต่อเดือน และคนพิการที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยความพิการ 800 บาทต่อเดือน

2. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยความพิการ

ข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 คนพิการซึ่งจะมีสิทธิได้รับเบี้ยความพิการ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการกำหนด

ข้อ 5 แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ (ฉบับที่ 2) ผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยความพิการ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
3. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
4. ไม่เป็นบุคคลอยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐตามบัญชีรายชื่อที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด

3. ขั้นตอนการลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยความพิการ

1. คนพิการที่ได้จดทะเบียนคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการด้วยตนเอง หรือผู้ดูแลคนพิการดำเนินการแทนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยจะมีสิทธิรับเงินเบี้ยความพิการในเดือนถัดไป โดยมีหลักฐานพร้อมสำเนาที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยความพิการลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง ดังต่อไปนี้

1. บัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. ทะเบียนบ้าน
3. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยความพิการประสงค์ขอรับเงินเบี้ยความพิการผ่านธนาคาร

2. ในกรณีที่ คนพิการเป็นผู้เยาว์ซึ่งมีผู้แทนโดยชอบธรรม คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอแทนโดยแสดงหลักฐานการเป็นผู้แทนดังกล่าว สำหรับคนพิการอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา ซึ่งไม่อาจยื่นคำขอได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ดูแลคนพิการยื่นคำขอแทนโดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรองสถานะของคนพิการ แต่ต้องนำหลักฐานของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

3. กรณีย้ายภูมิลำเนาของคนพิการ คนพิการที่ได้รับเงินเบี้ยความพิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อมีการย้ายภูมิลำเนา ให้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่จ่ายเงินเบี้ยความพิการให้ในเดือนถัดไป

4. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการรับลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยความพิการ

1. ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นว่าคนพิการเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่
2. เสนอคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติแล้วลงลายมือชื่อรับรองของคณะกรรมการทุกคนในแบบลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยความพิการ
3. เสนอผู้บริหาร เพื่อขอความเห็นชอบรับหรือไม่รับลงทะเบียน
4. บันทึกข้อมูลคนพิการในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. เมื่อผู้บริหารลงลายมือชื่อรับลงทะเบียนแล้ว ให้จัดทำประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยความพิการรายเดือนติดไว้ ณ ที่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

5. วิธีการรับเงินเบี้ยความพิการ

คนพิการที่มีสิทธิ จะได้รับเงินเบี้ยความพิการ ทุกวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น) โดยเลือกวิธีการรับเงินดังนี้

1. รับเงินสดด้วยตนเอง
2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

6. อัตราการจ่ายเบี้ยความพิการ

1. คนพิการที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ รับเงินอัตรา 1,000 บาทต่อเดือน
2. คนพิการที่มีอายุมากกว่า 18 ปีบริบูรณ์ รับเงินอัตรา 800 บาทต่อเดือน

8. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยความพิการ

ข้อ 14 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 สิทธิของผู้ได้รับเงินเบี้ยความพิการจะสิ้นสุดเมื่อ

1. ตาย
2. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 6
3. สละสิทธิ โดยแจ้งสละสิทธิเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยความพิการ

*** หากคนพิการรายใดเสียชีวิต แต่ยังมีชีวิตอยู่ ณ วันที่ 1 ของเดือนใด เดือนนั้นจะได้รับเงินเบี้ยความพิการเป็นเดือนสุดท้าย

9. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการสิ้นสุดการได้รับเบี้ยความพิการ

1. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนสั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยความพิการ และให้เจ้าหน้าที่ จำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ

2. จัดทำประกาศการขาดคุณสมบัติตามข้อ 6 ให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน หากไม่มีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา และระงับการจ่ายเงินเบี้ยความพิการทันที พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ที่ไม่มียังชีพได้รับเบี้ยความพิการทราบ และจำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ หากมีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

บทที่ 4

เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์

1. ความเป็นมาของเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์

“ผู้ป่วยเอดส์” หมายความว่าผู้ป่วยเอดส์ที่แพทย์ได้รับรองและทำการวินิจฉัยแล้ว

“ผู้อุปการะ” หมายความว่า บรรดาผู้ดูแลผู้ป่วยเอดส์ เช่น บิดา มารดา บุตร สามเณรญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่นที่ผู้ป่วยเอดส์ได้รับการช่วยเหลือ

ปัจจุบันผู้ป่วยเอดส์มีจำนวนมาก ทั้งในหมู่บ้านตามชนบทและชุมชนในเมือง ซึ่งส่วนใหญ่มีสภาพความเป็นอยู่ยากจน บางรายมีอาการเจ็บป่วยค่อนข้างรุนแรง สุขภาพร่างกายทรุดโทรม ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ขาดผู้อุปการะดูแล ถูกรังเกียจจากสังคม ก่อให้เกิดปัญหาอย่างต่อเนื่องกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีสวัสดิการสังคมเพื่อรองรับกับปัญหาของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์เหล่านี้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้มีโครงการจัดสวัสดิการแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการทางสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ดำเนินการเพื่อรองรับการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์ ให้แก่ผู้ป่วยเอดส์ที่แพทย์ได้รับรองและทำการวินิจฉัยแล้ว และรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ หรือถูกทอดทิ้งขาดผู้อุปการะดูแล ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยผู้ป่วยเอดส์ที่มีสิทธิจะได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 500 บาทต่อเดือน

2. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

3. ขั้นตอนการลงทะเบียนรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์

1. ผู้ป่วยเอดส์ที่มีคุณสมบัติครบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และมีความประสงค์ที่จะขอรับการสงเคราะห์ ให้ยื่นคำขอต่อผู้บริหารท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ ในกรณีที่ไม่สามารถเดินทางมายื่นคำขอได้ด้วยตนเอง อาจมอบอำนาจให้ผู้อุปการะมาดำเนินการแทนก็ได้ โดยยื่นเอกสาร ดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาทะเบียนบ้าน
3. ใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าป่วยเป็น “โรคเอดส์”
4. สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร กรณีประสงค์รับเงินโดยโอนเข้าบัญชีธนาคาร

ในกรณีที่ผู้ป่วยเอดส์ไม่สามารถเดินทางมายื่นคำขอรับการสงเคราะห์ด้วยตนเองได้จะมอบอำนาจให้ผู้อุปการะมาดำเนินการแทนก็ได้

2. กรณีย้ายภูมิลำเนาของผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์ที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เมื่อย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ จะต้องลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่จะจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์หลังจากที่ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้ผู้มีสิทธิสงเคราะห์ได้

3. กรณีผู้ป่วยเอดส์ที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ต้องโทษจำคุก ยังคงมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ต่อไป

4. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการลงทะเบียนขอรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์

1. ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นว่าคนพิการเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่
2. ออกไปตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของผู้ขอรับการสงเคราะห์ว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติสมควรจะได้รับการสงเคราะห์หรือไม่
3. เสนอคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติแล้วลงรายชื่อรับรองของคณะกรรมการทุกคนในแบบลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยความพิการ
4. เสนอผู้บริหาร เพื่อขอความเห็นชอบรับหรือไม่รับลงทะเบียน
5. บันทึกข้อมูลคนพิการในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
6. เมื่อผู้บริหารลงลายมือชื่อรับลงทะเบียนแล้ว ให้จัดทำประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์รายเดือนติดไว้ ณ ที่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

5. วิธีการรับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

ผู้ป่วยเอดส์ ที่มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ ทุกวันที่ 10 ของเดือน (เว้นแต่กรณีจำเป็น) โดยเลือกวิธีการรับเงินดังนี้

1. รับเงินสดด้วยตนเอง
2. รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
3. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
4. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

6. อัตราการจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

ผู้ป่วยเอดส์ รับเงินสงเคราะห์อัตรา 500 บาทต่อเดือน

8. การสิ้นสุดการได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

ข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 สิทธิรับเงินสงเคราะห์จะสิ้นสุดลงเมื่อ

1. ถึงแก่กรรม
2. ขาดคุณสมบัติตามข้อ 6

กรณีสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงตาม 1. ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบภายใน 3 วัน นับแต่วันเสียชีวิต และสั่งระงับการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับผู้ถึงแก่กรรมนั้นในงวดเบิกจ่ายถัดไป

กรณีสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงตาม 2. ให้พนักงานส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนเสนอผู้บริหารท้องถิ่น สั่งถอดถอนรายชื่อและระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพในงวดเบิกจ่ายถัดไป

9. แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการสิ้นสุดการได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์

1. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนสั่งระงับการจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์และให้เจ้าหน้าที่จำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ

2. จัดทำประกาศการขาดคุณสมบัติตามข้อ 6 ให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน หากไม่มีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา และระงับการจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ทันที พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ที่ไม่มสิทธิได้รับสงเคราะห์ผู้ป่วยเอดส์ทราบ และจำหน่ายขาดคุณสมบัติในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทันที ให้ครบถ้วนทุกรายการ หากมีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป